

การขับเคลื่อน นโยบาย
นวัตกรรม
การวิจัย
และ
การจัดการศึกษา
ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ

ธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปโมยอริชัย
กัปรัตน์ สิริวงษ์
สำราญ มีแจ้ง

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร
Naresuan University Publishing House
www.nupress.grad.nu.ac.th

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร Naresuan University Publishing House

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร 99 หมู่ 9 อาคารมหาธรรมราชา ชั้น 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร
ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000 โทร. 0 5596 8833-8836 E-mail : nuph@nu.ac.th

www.nupress.grad.nu.ac.th

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

@nupress

สงวนลิขสิทธิ์ หนังสือเล่มนี้ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. 2558 ห้ามคัดลอกเนื้อหา ภาพประกอบ รวมทั้งดัดแปลงเป็นฉบับ
บันทึกเสียง ดัดแปลงตีพิมพ์ การผลิต การลอกเลียนไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ หรือเผยแพร่ด้วยรูปแบบและวิธีการอื่นใด จะต้องได้รับ
อนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร เท่านั้น

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

ชื่อกิตติ์ อุปรมย์ อุปนายกิตติ์...

การจัดเก็บเนื้อหาโดยนิตยสารนเรศวรและการจัดการศึกษาที่มีผลกระทบต่อพัฒนาประเทศ...

พิษณุโลก : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2566.

274 หน้า.

1. นวัตกรรมทางการศึกษา. 2. การศึกษา -- วิจัย. I. กิตติ์ อุปรมย์. II. กิตติ์ อุปรมย์. III. ชื่อเรื่อง.

370.72

ISBN 978-616-426-309-3

ISBN (e-book) 978-616-426-310-9

สพน. 125

ราคา 320 บาท

พิมพ์ครั้งที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2566

จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

วางจำหน่ายที่

1. ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0 2218 9812
2. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร. 0 2579 0113
3. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ถนนพระจันทร์ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200 โทร. 0 2613 3899
4. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร อาคารมหาธรรมราชา ตำบลท่าโพธิ์พิษณุโลก 65000 โทร. 0 5596 8833-8836

ประธานกองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.กรรณภูมิ จุฑาทิพย์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แยมเม่น • รองศาสตราจารย์สุทัศน์ เข็มวิวัฒนา • รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ สมกุล •
รองศาสตราจารย์ ดร.ภาณุรัตน์ จำปาไชยศรี • รองศาสตราจารย์ ดร. พญ.สุชาติ พงษ์เจริญ •
รองศาสตราจารย์ ดร. ภญ.กรรณภูมิ อังคณิน • รองศาสตราจารย์ ดร.นิรชา กิจธิระวุฒิวงศ์ • รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิตา อาน้อย •
รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา ขาววิชัย • รองศาสตราจารย์ ดร.รุจิโรจน์ แก้วอุไร • รองศาสตราจารย์ นาวาโท ดร.วิวัฒน์ชัย หมั่นน้อย •
รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชษฐ พุทธิรักษา • รองศาสตราจารย์ ดร.พงษ์พันธ์ กิจสนาโยธิน • ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุบผะ จันทวิจิตร •
ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรรยาภรณ์ สุวพันธ์ • พรี ทวีมใจดี • นวัตกรรม ดันดีพัฒนา

ประสานงาน

กิตติ์ อุปรมย์

ฝ่ายขาย/การเงิน

พิมพ์กรรม ดงสาโรจน์ • วสันต์ มาลีสวัสดิ์

ออกแบบปก

ธรรมบุญ กองกุล

ออกแบบรูปเล่ม

ธรรมบุญ กองกุล

พิมพ์ที่

บริษัท ภูเก็ต พรินต์ติ้ง แอนด์ แพคเกจจิ้ง กรุ๊ป จำกัด 6/1 นิคมอุตสาหกรรมบางชัน ซอยเสรีไทย 58 แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510

สำนักพิมพ์นี้เป็นสมาชิกสมาคมผู้จัดพิมพ์
และผู้ออกนิตยสารแห่งประเทศไทย
<https://pubat.or.th>

สืบค้น
รายละเอียดการ
กระจายข้อมูลทาง
การเกษตรและอาหาร

กรณีต้องการสั่งซื้อหนังสือปริมาณมาก หรือเข้าชั้นเรียนติดต่อฝ่ายจัดจำหน่ายสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร
โทร. 0 5596 8836 Email : nuph@nu.ac.th

คำนิยม

ในโลกปัจจุบัน ปัจจัยชี้ขาดความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนการแข่งขันระหว่างประเทศ คือ คุณภาพของคนและการสร้างสรรค์มูลค่า และคุณค่าจากนวัตกรรม โดยมีเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสำคัญ อย่างไรก็ตามบทบาทของเทคโนโลยีและนวัตกรรมครอบคลุมมิติทั้งทางด้านเศรษฐกิจการวิจัยและการศึกษา ไปจนถึงเรื่องของความมั่นคง ทำให้ผู้คนจำนวนมากอาจรู้สึกเรื่องเหล่านี้ มีความสลับซับซ้อนและยากแก่การติดตามได้อย่างครบถ้วน

หนังสือ “การขับเคลื่อนนโยบายนวัตกรรมการวิจัยและการจัดการศึกษาที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ” เล่มนี้ โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปไมยอริชัย รองศาสตราจารย์ ดร.ทิพรรัตน์ สิทธิวงศ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ้ง ได้ทำการรวบรวมและเรียบเรียงทั้งแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของรัฐในการขับเคลื่อนและกำหนดนโยบายในเรื่องนี้ โดยครอบคลุมยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับประเทศและหน่วยงาน โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในกระบวนการการจัดการศึกษา จึงเป็นหนังสือที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องและสนใจเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการผลักดันให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในกระบวนการพัฒนาของประเทศต่อไป

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
อดีตนายกรัฐมนตรี

คำนิยม

ประเด็นการขับเคลื่อนเชิงนโยบายการนำนวัตกรรมมาใช้ในการ
เชิงพัฒนาและระบบการศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศ เป็นงานสำคัญที่
หลายองค์กรและสถาบันการศึกษาได้มุ่งมั่นและผลักดันให้เกิดการ
เปลี่ยนแปลงและยกระดับในด้านประสิทธิภาพและศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

หนังสือ “การขับเคลื่อนนโยบายนวัตกรรมการวิจัยและการจัดการ
ศึกษาที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ” โดย รองศาสตราจารย์
ดร.ธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปนายกอธิยัย, รองศาสตราจารย์ ดร.ทิพรัตน์ สิริธินวงศ์
และรองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ้ง จึงเป็นผลงานสำคัญที่จะเกิด
ประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบการศึกษาของไทยพร้อมทั้งเป็นชุดความรู้
ที่จะก่อให้เกิดการแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าของวิทยาการด้าน
การจัดการศึกษาที่จะรองรับทั้งการวางแผน การขับเคลื่อน การผลักดัน
ด้านการปฏิบัติ และมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบ
การจัดการศึกษาในภาพรวมของระบบ ขอแสดงความยินดีและชื่นชม
กับคณะผู้เขียนหนังสือที่จะเป็นคุณค่าต่อประเทศในอนาคต

ดร.วิภารัตน์ ดีอ่อง

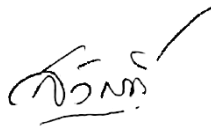
ผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

คำนิยม

หนังสือเรื่อง “การขับเคลื่อนนโยบายนวัตกรรมการวิจัยและการจัดการศึกษาที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ” เล่มนี้ เขียนโดย รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปนายกอธิชัย รองศาสตราจารย์ ดร.ทิพรัตน์ สิทธิวงศ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ้ง เป็นการศึกษาลงนโยบาย โดยเฉพาะการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมการวิจัย ก่อให้เกิดเป็นรูปธรรม มีผลกระทบในวงกว้างต่อการพัฒนาประเทศ สอดคล้องกับการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จากทั้งหมด 6 ยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยุทธศาสตร์ที่ 2) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และยุทธศาสตร์ที่ 3) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เป็นไปตามเป้าหมาย

นอกจากนี้ คณะผู้เขียน โดยรองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ้ง อดีตคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ และอดีตคณบดีดีเด่น แห่งชาติ ได้มีมุมมองด้านการศึกษาและมิติของการบริหารจัดการภาครัฐ โดยการวิเคราะห์ความสอดคล้องบริบทมหาวิทยาลัยในการสร้างองค์ความรู้และทฤษฎีฐานรากนับว่าเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษาระดับ หน่วยงานภาครัฐ ขอชื่นชมและสนับสนุนแก่คณะผู้เขียนมา ณ โอกาสนี้

นายสวัสดิ์ สมครพงศ์

สมาชิกวุฒิสภา

กรรมการธิการ กมธ. การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา

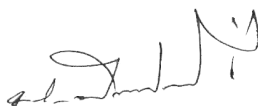
กรรมการธิการ กมธ. การบริหารราชการแผ่นดิน วุฒิสภา

คำนิยม

หนังสือเรื่อง “การขับเคลื่อนนโยบายนวัตกรรมการวิจัยและการจัดการศึกษาที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ” เป็นหนังสือที่ได้รวบรวม แนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยเชิงนวัตกรรม ซึ่งจะเห็นว่าการรวบรวมเนื้อหา และวิเคราะห์นโยบาย พหุการวิจัย แนวทางการขับเคลื่อนการใช้นวัตกรรมเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา โดยเน้นเนื้อหาด้านการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษา แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายนวัตกรรมการศึกษา กิจกรรมส่งเสริมพหุการวิจัยที่ส่งผลต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ และยังมีเนื้อหาที่สำคัญ คือการจัดการศึกษา และการใช้สื่อดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ต้องขอชื่นชม รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปนายกอธิษย์, รองศาสตราจารย์ ดร.ทิพรัตน์ สิทธิวงศ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ้ง ที่ได้เขียนหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาเพื่อใช้ในการเรียนการสอน และสามารถใช้อ่านประกอบเพื่อการวิจัยด้านนวัตกรรมการศึกษา และแนวทางการขับเคลื่อน ซึ่งกระผมได้อ่านแล้วมีความรู้สึกถึงคุณค่าของหนังสือเล่มนี้ และเห็นความตั้งใจของการรวบรวมเอกสารงานนวัตกรรมและงานวิจัย ถือว่าเป็นหนังสือที่มีคุณค่าต่อผู้อ่าน และมีคุณค่าต่ออาจารย์ นักศึกษา และบุคคลทั่วไป ที่ได้อ่านหนังสือเล่มนี้

สุดท้าย ต้องขอแสดงความชื่นชมทั้งสามท่าน และเชื่อว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นหนังสือที่มีคุณค่าต่อการศึกษาของประเทศ และตลอดจนต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และเศรษฐกิจของประเทศได้อีกทางหนึ่งและหวังว่า รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปนายกอธิษย์

รองศาสตราจารย์ ดร.ทิพรัตน์ สิทธิวงศ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ
มีแจ้ง จะได้เขียนหนังสือที่มีคุณค่าต่อการศึกษาของประเทศในโอกาส
ต่อไป

รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ปันปฐมรัฐ

สมาชิกวุฒิสภา

ประธานอนุกรรมการ กมธ. การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์

วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา

กรรมการ กมธ. การบริหารราชการแผ่นดิน วุฒิสภา

คำนำ

หนังสือเรื่อง “การขับเคลื่อนนโยบายนวัตกรรมการวิจัยและการจัดการศึกษาที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ” เล่มนี้ ผู้เรียบเรียงได้รวบรวม หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บัณฑิตนักศึกษา ทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา รวมทั้งนักการศึกษาและบุคคลทั่วไป ได้นำมาศึกษาในเชิงนโยบายเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงการพัฒนาประเทศเป็นหลักสำคัญ โดยผู้เรียบเรียงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะสามารถนำไปใช้ได้จริง และเป็นประโยชน์อันนำไปสู่ผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ มิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำนวัตกรรมการวิจัยและการจัดการศึกษาที่ต้องนำมาเชื่อมโยง หล่อหลอมให้เกิดเป็นรูปธรรมได้อย่างลงตัวและสมบูรณ์ที่สุด เกิดการแข่งขัน เกิดการสร้างองค์ความรู้ใหม่ เกิดการขึ้นน้ำ และเกิดการก้าวข้ามความสำเร็จให้กับประเทศไทย สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลในการสนับสนุนวิจัยและนวัตกรรมให้เกิดมูลค่าเพิ่มต่อเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของความเป็นชาติสืบไป นอกจากนี้ยังมีภาคผนวกที่ได้ทำการวิเคราะห์ความสอดคล้อง วิสัยทัศน์/วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/เป้าประสงค์/พันธกิจ/ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ ในส่วนที่นำมาเรียบเรียงในหนังสือเล่มนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อผู้อ่าน โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยในการ

สร้างองค์ความรู้และทฤษฎีฐานรากต่อไป ทั้งนี้ขอขอบพระคุณ ตำรา/
หนังสือ/บทความวิชาการ/บทความวิจัย/เอกสารอื่น ๆ จากครูบาอาจารย์
และบุคคลที่นำมาอ้างอิงในหนังสือดังกล่าวด้วยความเคารพเป็นอย่างสูง

ธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปไมยอริชัย

ทิพรัตน์ สิทธิวงศ์

สำราญ มีแจ้ง

สารบัญ

บทที่ 1 แนวคิดการวิจัยและการวิจัยเชิงนวัตกรรม

ความหมายการวิจัยและนวัตกรรม.....	2
ความสำคัญที่มีต่อการพัฒนาประเทศ.....	4
นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563-2570	6
การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม (SWOT Analysis) ของการดำเนินงานด้านมาตรฐาน การวิจัยและจริยธรรมการวิจัยของประเทศ	11
การวิเคราะห์กลยุทธ์เชิงรุก กลยุทธ์เชิงรับ กลยุทธ์เชิง ป้องกัน และกลยุทธ์เชิงแก้ไข (TOWS Matrix).....	14
การวิเคราะห์ระบบวิจัยและนวัตกรรมของต่างประเทศ	17
การเปรียบเทียบวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และจุดมุ่งเน้น ด้านการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศกรณีศึกษา	21
รัฐบาลกับการส่งเสริมการวิจัยเชิงนวัตกรรม	34
สรุป.....	41
เอกสารอ้างอิง	43

บทที่ 2 การขับเคลื่อนนโยบายนวัตกรรมการวิจัย

นโยบายการบริหารราชการแผ่นดินในการขับเคลื่อนประเทศ....	46
การขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม.....	53

กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาเพื่อขับเคลื่อน	
การปฏิรูปการศึกษา.....	56
การนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์.....	68
สรุป.....	73
เอกสารอ้างอิง	75

บทที่ 3 การกำหนดนโยบายและบริบทที่เกี่ยวข้องกับ

การจัดการศึกษา

กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)	78
การขับเคลื่อนประเทศสู่ Thailand 4.0.....	80
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) และกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13.....	82
บริบทการพัฒนาประเทศแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570).....	85
แผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี พ.ศ. 2561-2580.....	89
แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579	90
นโยบายรัฐบาล	92
ยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม (Strategic Platforms)	94
สรุป.....	96
เอกสารอ้างอิง.....	98

บทที่ 4 การขับเคลื่อนนโยบายนวัตกรรมการจัดการศึกษา

นโยบายนวัตกรรมการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ	
พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562.....	101
พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 :	
โอกาสทองของจังหวัดในการจัดการศึกษาตอบโจทย์	
พื้นที่.....	108
การกำหนดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา.....	115
เป้าหมายการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	
ปีการศึกษา 2564-2568.....	117
สถานการณ์ปัญหาของการศึกษาไทย.....	124
การจัดการศึกษาในวิกฤตการณ์การแพร่ระบาด	
ของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	127
สรุป.....	137
เอกสารอ้างอิง	138

บทที่ 5 กิจกรรมส่งเสริมนวัตกรรมการวิจัยที่ส่งผลกระทบ

ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ

การจัดการความรู้การวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์	
เชิงชุมชน สังคม	142
ตัวอย่างโครงการการขับเคลื่อนการบูรณาการแบบมีส่วนร่วม	
และมุ่งผลสัมฤทธิ์เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจฐานรากยุค	
ไวรัส COVID-19 โดยการจัดการความรู้ การวิจัยเพื่อ	
การใช้ประโยชน์เชิงชุมชนและสังคม : กรณีศึกษา	
เขตพื้นที่ภาคเหนือ.....	144

กรอบแนวคิดของโครงการและความเชื่อมโยงของ

โครงการภายใต้แผนงาน	147
ความร่วมมือกับหน่วยงาน	153
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	154
ผลสำเร็จของโครงการ.....	154
ผลลัพธ์ (Outcome) และตัวชี้วัด	156
ผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับ	157
การติดตามความสำเร็จของโครงการ/การประเมินผล	
โครงการ.....	157
บทสรุปโครงการที่ 1 การจัดการความรู้และถ่ายทอด	
เทคโนโลยีการผลิตอุ้งนไชน์มีสแคทเชิงพาณิชย์	159
บทสรุปโครงการที่ 2 การจัดการความรู้และถ่ายทอด	
เทคโนโลยีการผลิตทุเรียนหลงลับแลและหมอนทอง	
เชิงพาณิชย์ในเขตภาคเหนือตอนล่าง	160
บทสรุปโครงการที่ 3 การพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้	
การเตรียมตำรับโพนล้างมือจากสารสกัดเปลือก	
แมคคาเดเมียเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ชุมชน อ.เขาค้อ	
จ.เพชรบูรณ์.....	161
บทสรุปโครงการที่ 4 การพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี	
การผลิตน้ำยาทำความสะอาดอเนกประสงค์จาก	
สารสกัดเปลือกส้มเกลี้ยงเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ชุมชน	
อ.เถิน จ.ลำปาง.....	162
สรุป.....	163
เอกสารอ้างอิง.....	164

บทที่ 6 นวัตกรรมการจัดการศึกษาและการใช้สื่อดิจิทัล ในการจัดการเรียนรู้

นวัตกรรมทางการศึกษา : นวัตกรรมที่ส่งผลต่อ

การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา..... 166

การใช้สื่อดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ : องค์ประกอบการจัด

การเรียนการสอนแบบออนไลน์ 170

นวัตกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้..... 176

จุดเริ่มต้นการนำนวัตกรรมการใช้สื่อดิจิทัล

ในการจัดการเรียนรู้..... 177

สรุป..... 204

เอกสารอ้างอิง..... 205

ดัชนี 206

ภาคผนวก 208

ประวัติผู้เขียน 257

บทที่

1

แนวทางการวิจัยและการวิจัยเชิงนวัตกรรม

การศึกษางานวิจัยเชิงนวัตกรรมเป็นการศึกษาในรูปแบบการทดลองที่ก่อให้เกิดรูปธรรม จับต้องได้ สัมผัสได้ด้วยมือหรือสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นกับองค์การทางการศึกษา เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างหรือพลวัตรที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน และส่งผลกระทบต่อประเทศชาติในวงกว้าง โดยเฉพาะหน่วยงานด้านการศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนเป็นแนวระนาบ ซึ่งอาจต้องใช้ระยะเวลาจนเกิดการยอมรับ เป็นวิถีใหม่ มิติใหม่ วัฒนธรรมใหม่ ค่านิยมใหม่ ที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานสากล

ความหมายการวิจัยและนวัตกรรม

พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562 ได้ให้ความหมายการวิจัยและนวัตกรรมไว้ดังนี้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2562)

“การวิจัย” หมายความว่า การศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ หรือทดลองอย่างเป็นระบบ อันจะทำให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง ความรู้ใหม่ หรือหลักการไปใช้ในการตั้งกฎ ทฤษฎี แนวทางในการปฏิบัติ เพื่อเป็นพื้นฐานของการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ รวมทั้งเพื่อสร้างนวัตกรรม อันจะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

“นวัตกรรม” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ สิ่งประดิษฐ์ บริการ กรรมวิธีที่เกี่ยวกับการผลิต การจัดโครงสร้างองค์กร ระบบบริหารจัดการ การบริหารการเงิน ธุรกิจ การตลาด หรือในการอื่นใด ทั้งนี้ ซึ่งเป็นสิ่งใหม่ หรือพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญ และนำไปใช้ประโยชน์ได้ในวงกว้างทั้งในเชิงพาณิชย์และสาธารณะ

บทที่

2

การขับเคลื่อนนโยบายนวัตกรรมการวิจัย

ปัจจุบันหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนได้ให้ความสำคัญต่อการวิจัย อันจะสามารถก่อให้เกิดนวัตกรรมเชิงพาณิชย์ต่อยอด และสามารถหารายได้ในบริบทประเทศ และการแข่งขันกับนานาชาติ ทำให้การกำหนดทิศทางการวิจัยเชิงนวัตกรรมต้องสอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศของรัฐบาล เพื่อยกระดับมูลค่าเพิ่มในการวิจัยนั้นให้เกิดการยอมรับ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

นโยบายการบริหารราชการแผ่นดินในการขับเคลื่อนประเทศ

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แลงต่อรัฐสภา วันพฤหัสบดีที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 มีวิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนประเทศ คือ “มุ่งมั่นให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในศตวรรษที่ 21” โดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน มีนโยบายหลัก 12 ด้าน โดยนโยบายที่ 8 การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความพร้อมในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้คนไทยในอนาคตเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างมีแบบแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาที่มุ่งพัฒนาคนในทุกมิติตามความเหมาะสม ในแต่ละช่วงวัยให้มีความสมบูรณ์เป็นคนที่มีความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งการพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคมที่เหมาะสมแก่ประชาชน โดยมีนโยบายการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ซึ่งนโยบายดังกล่าวมีการส่งเสริม ดังนี้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2562)

บทที่

3

การกำหนดนโยบายและบริบทที่เกี่ยวข้อง
กับการจัดการศึกษา

บริบทปัจจุบัน ประเทศชาติต้องอยู่รอดภายใต้เศรษฐกิจที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ การกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายวิสัยทัศน์ พันธกิจที่ได้ตั้งไว้ ย่อมเกิดการเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนได้ทุกวัน เป็นเช่นนี้ยิ่งจะทำให้นโยบายเกี่ยวกับการศึกษาต้องก้าวข้าม และอาจจะไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือดัชนีตัวบ่งชี้ได้อย่างสมบูรณ์ หากแต่เป็นการมองภาพอนาคตที่มุ่งสู่การปรับเปลี่ยนให้เป็นปัจจุบันให้มากที่สุด สิ่งสำคัญในสถานการณ์ไวรัสโควิด-19 ที่เกิดขึ้น ณ ขณะนี้ ยิ่งเป็นการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงและผู้บริหารการศึกษาในทุกกระดับ ให้เกิดความท้าทาย เกิดมิติใหม่ เกิดนโยบายใหม่ ที่ต้องคำนึงถึงสุขภาพเป็นสำคัญให้มากที่สุด

กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

ภาพ 3.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติ, 2561)

Scan QR Code
เพื่อเข้าสู่เว็บไซต์

บทที่

4

การขับเคลื่อนนโยบายนวัตกรรมการจัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ร่วมกับภาคีเพื่อการศึกษาไทย (Thailand Education Partner-
ship หรือ TEP) ภายใต้นโยบายรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี มีนโยบายปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ ลดความ
เหลื่อมล้ำ มุ่งพัฒนาคนไทยให้เรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ ตรงตามความต้องการ
ของพื้นที่ เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน กระจายอำนาจสู่สถานศึกษา
ตามศักยภาพและความพร้อม ส่งเสริมสถานศึกษาเป็นนิติบุคคล สามารถ
บริหารจัดการได้อย่างอิสระและคล่องตัวมากขึ้น ได้กำหนดเป็น “พื้นที่
นวัตกรรมการศึกษา” เพื่อเป็นสนามปฏิบัติการในการสร้างการเปลี่ยนแปลง
การศึกษาของประเทศ เพื่อนำนโยบายของรัฐบาลสู่การปฏิบัติจริง
อันนำไปสู่การประกาศใช้พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.
2562 เมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2562 กล่าวคือ พื้นที่พิเศษในการจัด
การศึกษาที่เอื้อให้คนในพื้นที่และทุกภาคส่วน รวมพลังร่วมจัดการศึกษา
เรียนรู้การสร้างและใช้นวัตกรรมการศึกษาร่วมกัน เพื่อตอบโจทย์ผู้เรียน
และคุณภาพการศึกษาของพื้นที่ที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ
พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจะเป็นพื้นที่เรียนรู้ ทดลอง นวัตกรรมระบบ กลไก
นวัตกรรมการบริหารจัดการ นวัตกรรมการเรียนการสอน และนวัตกรรม
เชิงนโยบาย โดยผสมผสานจุดแข็งของการปฏิรูปการศึกษาทั้ง 2 ทิศทาง
ทั้งการปฏิรูปจากบนลงล่าง และการปฏิรูปจากล่างขึ้นบน

บทที่

5

กิจกรรมส่งเสริมนวัตกรรมการวิจัย
ที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการให้ทุนวิจัยและนวัตกรรม การจัดทำฐานข้อมูลและดัชนีด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ การริเริ่ม ขับเคลื่อน และประสานการดำเนินงานโครงการวิจัยและนวัตกรรมที่สำคัญของประเทศ การจัดทำมาตรฐานและจรรยาบรรณการวิจัย การส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้เพื่อใช้ประโยชน์ การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยและนวัตกรรม และการให้รางวัล ประกาศเกียรติคุณ หรือยกย่องบุคคล หรือหน่วยงานด้านการวิจัยและนวัตกรรม โดยกำหนดวิสัยทัศน์เป็นหน่วยงานหลักที่ขับเคลื่อนระบบวิจัยและนวัตกรรมให้เข้มแข็ง ด้วยการสนับสนุนทุนวิจัย พัฒนาบุคลากร และพัฒนาระบบนิเวศการวิจัยและนวัตกรรมตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

การจัดการความรู้การวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์เชิงชุมชน สังคม

การขับเคลื่อนเพื่อแก้ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือ ทรัพยากรต่าง ๆ โดยเฉพาะทรัพยากรบุคคลและงบประมาณ รวมถึงองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ดังนั้น “การบูรณาการ” จึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญและเป็นหัวใจของการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และความมั่นคงในระดับชุมชน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทุกกลุ่มอย่างจริงจัง โดยการบูรณาการแผนงาน บูรณาการภารกิจร่วมกัน โดยเฉพาะในปัจจุบัน ประเทศไทยและนานาประเทศเกิดปัญหาโรคไวรัส COVID-19 ระบาด เกิดผลกระทบทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา

บทที่

6

นวัตกรรมการจัดการศึกษา
และการใช้สื่อดิจิทัล ในการจัดการเรียนรู้

ปัจจุบันการจัดการศึกษาเปลี่ยนรูปแบบอย่างรวดเร็ว เนื่องจากสภาพแวดล้อมของเทคโนโลยีและการแพร่ระบาดของโรค การนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ของสังคม จึงเกิดรูปแบบบูรณาการทั้งการเรียนการสอนในห้องเรียน การฝึกอบรม การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนนอกระบบ เป็นต้น จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงเกิดมุมมอง แนวทางในการจัดการนวัตกรรมการศึกษาไทย : ในด้านนวัตกรรมกระบวนการสอนของผู้สอน ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และระดับมหาวิทยาลัย ในภาพรวมของวิธีการสอน เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้ในการปรับเปลี่ยนกระบวนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

นวัตกรรมทางการศึกษา : นวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา

นวัตกรรมทางการศึกษา ในงานการเรียนรู้นวัตกรรมการศึกษาในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนามุมมองและศักยภาพของคุณครูให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงในโลก disruptive (EDUCA 2018) สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (NIA : 2021) ได้กล่าวถึง นวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาไว้ 7 ประการด้วยกัน ดังนี้

1. นวัตกรรมเชิงโครงสร้างการจัดการศึกษา

นวัตกรรมการพัฒนาการศึกษาโดยการสนับสนุนการทำงานของคุณครู ผ่านการเสริมพลังการทำงานร่วมกัน ทั้งในโรงเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานภายนอก รวมทั้งอาสาสมัคร จะสามารถพัฒนาการศึกษาของ

วิเคราะห์วิสัยทัศน์/วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/เป้าประสงค์/
พันธกิจ/ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์
ภายใต้บริบทมหาวิทยาลัย

วิเคราะห์วิสัยทัศน์

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580	ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	เป็นหน่วยงานหลักในการวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนที่ยึดประโยชน์ส่วนรวม ทนต่อการเปลี่ยนแปลง และมีประสิทธิภาพสูง
แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579	คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21
แผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี พ.ศ. 2561-2580	อุดมศึกษาไทยเป็นแหล่งสร้างปัญญาให้สังคม นำทางไปสู่การเปลี่ยนแปลงสร้างนวัตกรรม ความรู้ งานวิจัย ที่เสนอทางเลือกและแก้ปัญหา เพื่อการพัฒนาประเทศ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
มหาวิทยาลัยนวัตกรรม	มุ่งมั่นพัฒนามหาวิทยาลัยนวัตกรรมการเป็นสถาบันอุดมศึกษา 4.0
ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้อง	จากการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ พบว่า มีความสอดคล้องในประเด็นการพัฒนาสู่การเปลี่ยนแปลง ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วิเคราะห์/ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์

วิเคราะห์/ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580	สภาพพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ	แผนการศึกษาแห่ง ชาติ พ.ศ. 2560- 2579	แผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี	มหาวิทยาลัย นครสวรรค์	ผลการ วิเคราะห์ ความ สอดคล้อง
ยุทธศาสตร์ 1. ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง 2. ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความ สามารถในการ แข่งขัน	กลยุทธ์ 1. การจัดทำแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนา ประเทศให้มีความยั่งยืน 2. การวิเคราะห์แผนงาน/ โครงการด้วยความเป็น กลางทางวิชาการและรักชาติ ผลประโยชน์ของประเทศ 3. การขับเคลื่อนแผน พัฒนาสู่การปฏิบัติอย่างมี ประสิทธิภาพ 4. การติดตามประเมินผล และการพัฒนาด้วยนวัตกรรม และนวัตกรรม ทางสังคม	ยุทธศาสตร์ 1. การจัดการศึกษาเพื่อ ความมั่นคงของสังคมและ ประเทศชาติ 2. การผลิตและพัฒนา กำลังคน การวิจัยและ นวัตกรรม เพื่อสร้างขีด ความสามารถในการ แข่งขันของประเทศ 3. การพัฒนาศักยภาพคน ทุกวัย และการสร้าง สังคมแห่งการเรียนรู้ 4. การสร้างโอกาส ความ เสมอภาค และความ เท่าเทียมทางการศึกษา	ยุทธศาสตร์ 1. อุดมศึกษาเป็นแหล่งพัฒนา กำลังคนและสร้างเสริม ศักยภาพ ทั้งทักษะความคิด และการรู้คิด เพื่อสนับสนุน การพัฒนาประเทศตาม ยุทธศาสตร์ชาติ 2. การพัฒนาศักยภาพและ คุณภาพนักศึกษา เสริมสร้าง ความรู้และทักษะทางอาชีพ ให้พร้อม 3. เสริมสร้างสมรรถนะหลัก ของอุดมศึกษาไทยให้เป็น แหล่งพัฒนาต่อยอดความรู้ สามารถในการใช้ความรู้	ยุทธศาสตร์ 1. ผลิตบัณฑิตให้มี คุณภาพ และ สอดคล้องกับความต้องการ ของประเทศ เพื่อสร้างขีดความ สามารถในการ แข่งขัน 2. การเพิ่มขีดความ สามารถในการวิจัย เพื่อสร้างนวัตกรรม สู่ความเป็นเลิศ 3. การเสริมสร้าง ศักยภาพการให้ บริการวิชาการ	สร้างนวัตกรรม การผลิต เสริม สร้างศักยภาพ สู่ชุมชน ท้องถิ่น เพิ่มขีดความ สามารถในการ แข่งขันสู่การ พัฒนาที่ยั่งยืน

ประวัติผู้เขียน

รองศาสตราจารย์ ดร.ริศศักดิ์ อุปรมัย อุปมัยอริชัย

- อดีตหัวหน้าภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
- อนุกรรมการและที่ปรึกษากฎหมาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดุสิตสภา
- ที่ปรึกษานโยบายรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.พิรัตน์ สิกิริวงศ์

- อดีตหัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
- เลขานุการสมาคมเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาแห่งประเทศไทย

รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ้ง

- อดีตคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
- คณบดีเด่นแห่งชาติ
- กรรมการคณิสสร สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

หนังสือแนะนำ

การวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร
และการสอน

ผู้แต่ง : รศ. ดร.วาริรัตน์ แก้วอุไร

การวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการสอนควรได้ผลลัพธ์เป็นนวัตกรรมทางหลักสูตรและการสอนที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทย การวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการสอนมีความสำคัญต่อการศึกษาเป็น อย่างยิ่ง การพัฒนา ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนผ่านกระบวนการวิจัยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง การส่งเสริมทักษะและกระบวนการวิจัยจะเป็นกระบวนการหรือวิธีการที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่มีขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นลำดับ สามารถนำไปสู่การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร รวมทั้งการจัดการเรียน การสอนให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อมุ่งสู่ การจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

การพัฒนาหลักสูตร : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ

ผู้แต่ง : รศ. ดร.วาริรัตน์ แก้วอุไร

การพัฒนาหลักสูตรจำเป็นต้องใช้ศาสตร์ทางด้านหลักสูตร ด้วยการนำทฤษฎี หลักการ และแนวคิดมาออกแบบหลักสูตร ให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคม โดยคำนึงถึง การนำไปใช้ในทางปฏิบัติให้บังเกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตร หลักสูตรที่ดีต้องมีความยืดหยุ่น เป็นพลวัต และพัฒนาขึ้นด้วยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

การบริหารและการจัดการศึกษา
สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

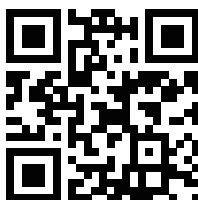
ผู้แต่ง : รศ. ดร.ธีรศักดิ์ อูปรมย์ อูปไมยอริชัย
และ ผศ. ดร.สุชาติ บางวิเศษ

การบริหารและการจัดการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นจุดเริ่มต้นและเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ อันเกิดจากการหล่อหลอมให้รักในการศึกษา รักในความรู้ รักชาติ รักศาสนา และรักพระมหากษัตริย์ สร้างวัฒนธรรมอันดีงามในความเป็นประเทศไทย ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกท่านต้องศึกษาและเรียนรู้พร้อมนโยบายจากรัฐบาลสู่การพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพในตัวผู้เรียนให้มากที่สุด โดยยึดหลักการทฤษฎีสู่แนวทางในการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมสามารถกระทำได้จริงเกิดผลลัพธ์ตามดัชนีตัวบ่งชี้และส่งถึงผลกระทบตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความหลากหลายในวัฒนธรรมเชิงพื้นที่และบริบทที่มีความแตกต่างทางเชื้อชาติ การกำเนิดและการเปลี่ยนแปลงภายใต้เศรษฐกิจฐานความรู้ สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความเป็นพลเมืองที่ดีต่อการพัฒนาประเทศชาติสืบไป

สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยนเรศวร

สั่งซื้อหนังสือออนไลน์ จัดส่งถึงบ้านสะดวกรวดเร็ว

สั่งซื้อทันที

กรณีต้องการสั่งซื้อหนังสือปริมาณมาก หรือเข้าชั้นเรียนติดต่อได้ที่
ฝ่ายจัดจำหน่ายสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

✉ nuph@nu.ac.th

📘 สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

☎ 0 5596 8833-8836

📱 [nu_publishing](https://www.nupublishing.com)

NUPH
online store

www.nupress.grad.nu.ac.th